

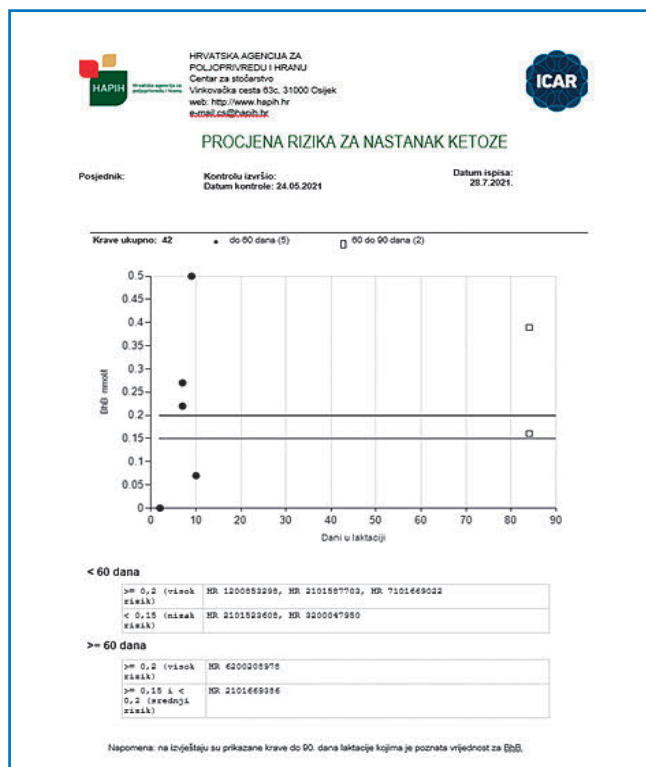
U prevenciji ketoze najvažnija je pravodobna reakcija ranim otkrivanjem prisutnosti ketonskih tijela u krvi, mlijeku ili urinu. Većina testova nije predviđena za praćenje stada jer se bazira na uzimanju pojedinačnih uzoraka od životinja što iziskuje ljudstvo i vrijeme.

Središnji laboratorij za kontrolu kvalitete mlijeka nudi mogućnost ispitivanja koncentracije beta-hidromaslačne kiseline (BHB) i acetona u uzorcima mlijeka. Razvojem i uvođenjem ove vrste laboratorijskih ispitivanja u SLKM-u omogućeno je putem brzog testa, praćenje cijelog stada na opasnost pojave ketoze u stadu na uzorcima kontrole mliječnosti.

Redovitim praćenjem pojave povišenih koncentracija BHB-a u mlijeku kod rizičnih skupina životinja, proizvođači mogu prevenirati pojavu ketoze optimiziranjem obroka, prilagođavanjem mikroklimatskih uvjeta te pravilnim suhostajem životinja.

Posjednici krava u kontroli mliječnosti, pored svih dosadašnjih HAPIH-ovih izvještaja mogu koristiti novi izvještaj o koncentraciji BHB-a po svakoj kravi u kontroli mliječnosti i pregled cijelog stada s razvrstanim kravama prema visini koncentracije BHB-a.

Proizvođači izvještaj mogu preuzeti u web Aplikaciji za posjednike <https://stoka.hpa.hr/posjednik/login.aspx>), u modulu Goveda/Kontrola mliječnosti, gdje su im na raspolaganju i brojni drugi izvještaji koji prikazuju rezultate kontrole mliječnosti. Sve informacije u svezi izvještaja, ali i ostalih navedenih funkcionalnosti unutar Aplikacije za posjednike mogu se dobiti u Centru za stočarstvo na e mail: cs@hapih.hr

Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu | Croatian Agency for Agriculture and Food | L'Agence Croate pour l'Agriculture et l'Alimentat

PROCJENA RIZIKA ZA NASTANAK KETOZE

CENTAR ZA KONTROLU KVALITETE STOČARSKIH PROIZVODA
Središnji laboratorij za kontrolu kvalitete mlijeka
Poljana Križevačka 185, 48260 Križevci
tel: 048/279-055, 279-065, fax:048/693-216
E-mail: ckksp@hapih.hr, slkm-kom@hapih.hr

Ketoza je metabolička bolest intenzivnog mliječnog govedarstva koja se očituje poremećajem metabolizma ugljikohidrata i masti sa povećanom proizvodnjom ketonskih tijela u organizmu, beta-hidroksimaslačne kiseline (BHB-a), acetoacetata i acetona u mlijeku, urinu i krvi.

Ketoza se javlja u dva oblika kao klinička (manifestna) ili subklinička (latentna).

Manifestna ketoza očituje se drastičnim smanjenjem proizvodnje mlijeka uz primjetno naglo mršavljenje i hipotoniju (usporen rad) buraga. Karakterističan je i miris na aceton u staji.

Latentna ketoza je češća i kod nje nema vidljivih znakova. Očituje se neuravnoteženom mliječnošću (velika su dnevna variranja u količini mlijeka bez vidljivog uzroka), sklonosti ka mršavljenju uz dobar apetit i normalnu funkciju buraga. Životinje koje boluju od ovog oblika ketoze pokazuju slabiju

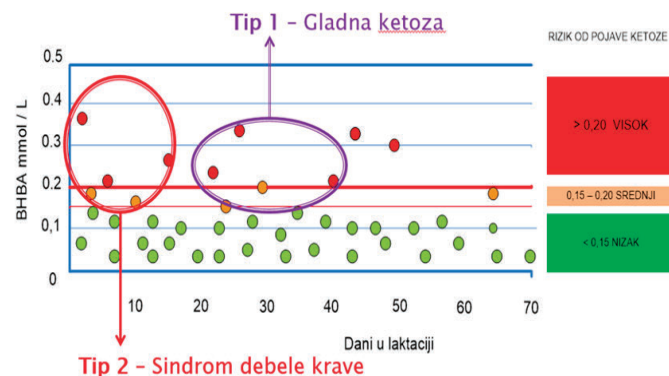

reproduktivnu moć. Ovdje se prije svega misli na povećani servis period, kao i veću stopu pojave cisti na jajnicima.

Tri su osnovna tipa ketoze u krava, no počesto je vrlo teško utvrditi jasnu i oštru granicu budući da se često međusobno preklapaju.

Tip I: Spontana ili gladna ketoza

Najčešće se javlja u razdoblju od 3 do 6 tjedana po porodu. Prevencija je moguća u vidu povećanja energetske vrijednosti obroka tijekom rane laktacije uz dodatak prekursora glukoze.

Tip II: Sindrom debele krave

Javlja se neposredno po porodu, unutar dva do tri tjedna. Prekomjerno debele životinje sklone su pojavi ovog oblika ketoze budući da su sklone slabijem uzimanju hrane neposredno prije i poslije poroda. Debele krave strelovito gube na tjelesnoj masi i unutar nekoliko dana postaju mršave uz izrazito smanjeni apetit. Ovaj tip ketoze u pravilu prate i otežano teljenje, zaostajanje posteljice i upala maternice. Kod ovog tipa ketoze u pravilu nema liječenja, smrtnost je vrlo velika.

Tip III: Ketoza kisele silaže (Kisela ketoza, Acidozna ketoza)

Ovaj tip ketoze uzrokovan je prekomjernim davanjem kisele silaže ili sjenaže zahvaćene fermentacijom uz pomoć Clostridium spp. bakterija

Posljedice ketoze:

- ⇒ Visoki troškovi liječenja
- ⇒ Do 70% smanjena proizvodnja
- ⇒ Manja reproduktivna sposobnost
- ⇒ Veća stopa izlučenja
- ⇒ Veliki ekonomski gubici

